

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

WRAKOPRUIMING DOOR DE TORPEDISTEN BIJ LOBITH.

Voor het tolkantoor te Lobith, waar de schepen voor anker moeten komen om te worden onderzocht, was een groote Rijnaak gezonken. Dit had ten gevolge, dat andere schepen met hunne ankers in het wrak verward geraakten en de ankers verspeelden.

De burgersopruimingsprijs van het wrak was, gelet op de voortdurende sterke stroom, zeer hoog, zoodat de Rijkswaterstaat besloot, via het departement van Defensie, de torpedisten uit te noedigen dit werk uit te voeren, hetgeen met succes is geschied.

Het gelukte den torpedisten deze moeilijke opruimingen in enkele weken te bewerkstelligen, waardoor het Rijk tientallen duizenden guldens werden bespaard.

De duiker moest tengevolge van den sterken stroom op ongeveer 25 m bovenstrooms van de plaats waar de springlading moet komen, worden afgevierd.

Dit is een zeer moeilijke arbeid, die veel ervaring eischt.

De duikerswerkzaamheden geschieden door den moedigen sergeant-majoor inf. LEEGHWATER, afstammeling van den beroemden waterbouwkundige uit de 16e eeuw, die helaas te vroeg aan het Korps ontviel. (Afb. 1).

Leerling-duiker is sergeant WIERINGA, in het leger bekend op sportgebied.

Het uitvieren van de betrekkelijk dunne kabel moet snel en uiterst omzichtig geschieden. De burgerscheepvaart mag geen stagnatie ondervinden. (Afb. 2).

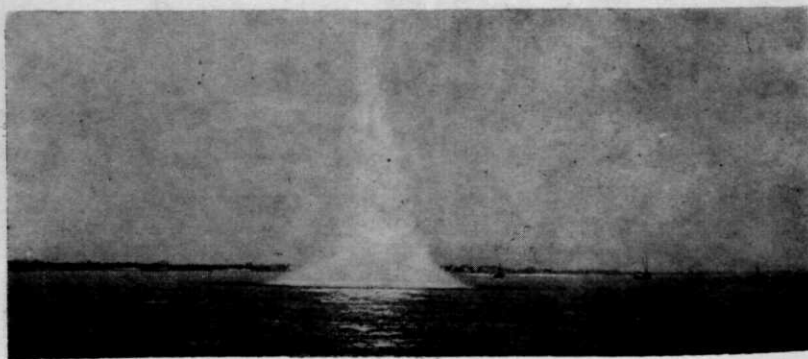
Afb. 1.

Afb. 2.

Afb. 3.

Afb. 4.

De exploder staat gereed om zoo spoedig doenlijk de lading tot ontsteking te brengen. Een mislukte lading kan hoogst ernstige gevaren opleveren, daar zij door den zwaren stroom moeilijk is terug te krijgen, vandaar dat de commandant zelf de kabel behandelt en de vaarsnelheid regelt, waardoor practisch ladingen bijna nooit mislukken.

Wij publiceeren hierbij tevens een tweetal andere foto's omtrent de arbeid der torpedisten, waarop afgebeeld het leggen (Afb. 3) en springen (Afb. 4) van een grondmijn (waterstraal ± 70 m.).

INSPECTIE DER MILITAIRE LUCHTVAART

Ter uitvoering van het K.B. van 30 Maart 1935 nr. 59, is, bij ministerieele beschikking van 6 April 1935, II Afd. B. nr. 3, (L.O. 1935 nr. 89), met ingang van 15 April j.l., ingesteld de *Inspectie der militaire luchtvaart* ter standplaats *Soesterberg*.

De *militaire luchtvaart* bestaat uit den *Staf der militaire luchtvaart*, de *Luchtvaartafdeeling* en het *Luchtvaartbedrijf*.

De *Staf der militaire luchtvaart* wordt gevormd door een Generaal-majoor of kolonel, Inspecteur der militaire luchtvaart, (deze functie kan ook door een reserve-opperofficier worden vervuld), een luitenant-kolonel, majoor, kapitein of ritmeester en een eerste-luitenant-adjutant (kan bij bevordering tot kapitein of ritmeester in zijn functie worden gehandhaafd). Voor de beide laatstgenoemde betrekkingen worden z.m. officieren-vlieger of waarnemer bestemd, bij voorkeur 1 officier van elk der kwaliteiten.

De organisatiewijziging, welke vorenstaande beschikking medebrengt, kan blijken uit de volgende schematische voorstelling.

Oude toestand.

Minister van Defensie	{	Chef Gen. Staf. ——— C. Luchtvaartafdeeling.
		————— Directeur van het Luchtvaartbedrijf.

Nieuwe toestand.

Minister van Defensie — Insp. Mil. Luchtvaart	{	C. Luchtvaartafdeeling.
		Directeur van het Luchtvaartbedrijf.

Dat met deze wijziging een groote vooruitgang is verkregen t.o.v. een toestand, waar- bij twee onderdeelen (L.V.A. en Luchtvaartbedrijf, d.i. de fabriek voor het doen van herstellingen, onderzoekingen, enz. ten bate van de L.V.A.), die op de nauwste samenwerking zijn aangewezen, in een vrij ver organisch verband tot elkaar stonden, behoeft geen betoog. Tevens vormt de getroffen maatregel een nieuwen stap op den weg tot mondigheid van het militaire vliegwezen. Naast de I.d.I., I.d.C., I.d.A. en I.d.G. staat thans een I.M.L.

Nog blijven onze luchtstrijdkrachten echter versnipperd over de drie deelen der weer- macht (Kon. Marine, Kon. Landmacht, K.N.I.L.). Moge de thans getroffen maatregel ons dicht gebracht hebben bij het einddoel: *de Koninklijke luchtmacht*.

STAFKAARTEN

De Topografische dienst voerde met ingang van 1 April j.l., een aanmerkelijke prijs- verlaging in voor gekleurde stafkaarten. De nieuwe overzichtelijke catalogus is voor den prijs van f 0,31 franco per post verkrijgbaar

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD.

Bij de Lichte troepen.

Bevorderd.

tot reserve-eerste-luitenant, gerekend van 16 Maart, reserve-tweede-luitenant J. M. D. POIERRIÉ, van het R.W.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Kapitein H. L. G. LAMBERT, van het R.W., eervol ontheven van zijn detachering bij de S.R.O.I., 1 Juli.

Eerste-luitenant J. L. H. A. ANTONI, van het R.W., gedetacheerd bij de S.R.O.I. (Breda) 1 Juli.

Eerste-luitenant L. N. VAN DER MINNE, van het I R.H., bestemd tot leeraar bij de Koninklijke militaire academie, met ingang van 1 October.

Bij de overige wapens en dienstvakken.

Benoemd.

tot tweede-luitenant bij het 11e R.I.,

cadet-sergeant K. A. KRIEKHAUS, met bepaling dat deze benoeming geacht moet worden te zijn ingegaan op 1 Augustus 1934 en dat hij zal rangschikken onmiddellijk onder den tweede-luitenant W. M. J. M. BROEKMEIJER.

tot officier van gezondheid der tweede klasse,

student in de geneeskunde J. D. BRANGER, 23 Maart.

tot Inspecteur der militaire luchtvaart bij den Staf van de militaire luchtvaart.

Reserve-luitenant-generaal M. RAAIJMAAKERS, van het wapen der genie, 15 April.

Bevorderd.

tot reserve-kolonel:

bij den Staf IIe I. Brig.,

reserve-luitenant-kolonel C. M. DONCK, van den Staf VIII I. Brig., 1 Mei.

bij den Staf inf.,

reserve-luitenant-kolonel P. E. HAJENIUS, van dien Staf, 1 Mei.

tot reserve-luitenant-kolonel, met ingang van 1 April, onderscheidenlijk bij den Staf Vle, IIe, Ve en VIIe I. Brig.,

reserve-majors T. BEETS, G. F. VAN HOOGENHUIJZE, G. G. ZONNEVILJE en Jhr. S. LAMAN TRIP, onderscheidenlijk van het 14e, 22e, 16e en 6e R.I.

tot reserve-officier van gezondheid der eerste klasse,

reserve-officieren van gezondheid der tweede klasse H. J. A. M. WILLEMSSEN, 7 April, J. BATELAAN, 10 Mei, J. HUININGA, 27 Mei en G. BAARDA, 31 Mei.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Reserve-majoor K. L. SCHELL, van het K.Lu.A., overgeplaatst bij den Staf art. met bestemming voor de Vesting Holland.

Eerste-luitenant H. H. BLOM, van het 16e R.I., werkzaam ten bureele van den Chef van den Generalen Staf, is thans ontheven van zijn werkzaamstelling bij den Vrijw. landstorm.

Officieren van gezondheid der tweede klasse C. H. VAN DER LINDEN, J. BAKKER SCHUT en W. J. SCHEFFELAAR, allen te 's-Gravenhage, overgeplaatst onderscheidenlijk naar Utrecht, naar Deventer en naar Breda; beide laatstgenoemden op 1 September a.s.

Eerste-luitenant G. VAN DER MARK, van het K. P. en T., eervol ontheven uit de functie van officier van speciale diensten en belast met de waarneming van de betrekking van adjudant, 1 Mei.

Eerste-luitenant H. J. J. T. M. STEENMETSER, adjudant van het K. P. en T., eervol ontheven uit de functie van adjudant en overgeplaatst bij het 1e R.V.A., 1 Mei.

Eerste-luitenant H. J. HUBREGTSE, van het K. P. en T., bestemd voor de betrekking van luitenant voor speciale diensten, 1 Mei.

Majors P. C. J. TISSOT VAN PATOT en J. F. H. ISRAEL, controleurs der militaire administratie, zijn bestemd voor de standplaatsen onderscheidenlijk Breda en Arnhem, 1 Juni.

Eerste-luitenant H. G. HORN, van het dienstvak der Mil. adm. van het 2e R.V.A., toegevoegd aan den Inspecteur der Mil. adm., 1 Juni.

Kapitein G. W. LE HEUX, commandant van het A.P.D., eervol ontheven van zijn commando, overgeplaatst bij den Staf art. en gedetacheerd ten bureele van den Directeur van het remontewezen, 1 Aug.

Kapitein T. VAN POPTA, van den Staf inf. en gedetacheerd ten bureele van den Garnizoenscommandant te 's-Gravenhage, werkzaam gesteld ten bureele van den Chef van den Generalen Staf.

Eerste-luitenant A. P. J. BERGER, van den Staf inf., ontheven van zijn werkzaamstelling bij het D. v. D. en gedetacheerd bij het 4e R.I., 27 Maart.

Reserve-luitenant-kolonels H. M. W. L. VAN BENNEKOM, van den Staf II I. Brig. en G. W. E. DE QUAIJ, van den Staf VI I. Brig. overgeplaatst bij den Staf inf. met bestemming voor de Vesting Holland, 1 April.

Kapitein J. A. BUSCH GEERTSEMA, van den Staf genie te Amersfoort, overgeplaatst naar het R. G. Tr., 1 April.

Eerste-luitenant H. D. J. ELLENS, van het 10e R.I. en A. VAN DER MINNE, van het 4e R.V.A., overgeplaatst bij het wapen der Koninklijke maréchaussée, 15 April en bestemd onderscheidenlijk tot districtscommandant te *Roermond* en tot toegevoegd-officier bij de 3e Divisie van genoemd wapen.

Eerste-luitenant E. E. HOLLE, van het R. G. Tr., overgeplaatst bij den Staf genie te Groningen, 1 Juli.

Kapitein J. J. DE WOLF en eerste-luitenant P. DE KOCK, beiden van het R. G. Tr., overgeplaatst naar den Staf genie, onderscheidenlijk te Groningen en te Amersfoort, laatstgenoemde onder eervolle ontheffing uit de functie van adjudant I-R.G. Tr., 1 Juli.

Eerste-luitenant H. VAN DER SLUYS en K. VAN TAREL, beiden van den Staf genie, onderscheidenlijk te Amersfoort, en te Groningen, overgeplaatst naar het R. G. Tr., eerstgenoemde op 1 Mei, laatstgenoemde op 1 Juni.

Kapitein C. J. B. BOEKWIJF, van het 1e R.I., eervol ontheven van zijn werkzaamstelling bij den Vrijw. landstorm en toegevoegd aan den Commandant van het Indeelingsdistrict Leeuwarden, 1 April.

Kapitein H. J. STROOTMAN, van het 5e R.V.A., benoemd tot Commandant van het A.P. D., 1 Aug.

Majoor J. C. SPAICH, van de Comm. v. proefn., benoemd tot voorzitter dier Commissie, 1 Mei.

Eerste-luitenant J. GERRITSEN, van het 9e R.I., gedetacheerd bij het D. v. D., 15 April.

Tweede-luitenant B. H. J. CALLENBACH, van het 9e R.I., overgeplaatst bij het 1e R.I.

In actieven dienst hersteld.

Eerste-luitenant G. J. VAN BUUREN, bij het 4e R.I., en belast met de leiding van het interneringsdepot te *Fort Honswijk*, 15 Maart.

Eervol ontslagen.

Reserve-kolonel J. E. L. HAENECOUR, van den Staf IIIe I. Brig., 1 Mei.

Reserve-officier van gezondheid der eerste klasse H. J. P. VAN DORSTEN, 10 Mei.

Reserve-kapiteins J. E. P. KRUIJT, van het 11e R.I., 3 April, H. J. VAN DE KLEINE-MULDER en J. VAN DIJK, beiden van het R.G.Tr., 1 April, H. H. SPRENGERS, van het 21e R.I., 1 Juli en R. J. DONKER, van het 1e R.I., 1 April.

Reserve-luitenant-generaal J. H. BOREL, van het wapen der infanterie, 1 Mei.

Decoratiën.

Luitenant-kolonel H. L. VAN ROYEN, van den Staf genie, Officier in de Orde van den Witten Leeuw van *Tchechoslowakije*.

Overleden.

Reserve-luitenant-kolonel K. BREVET, van het R.J., 17 Maart 1935 te 's-Gravenhage.

NIEUWE REGLEMENTEN EN VOORSCHRIFTEN.

HANDLEIDING VOOR HET GEVECHT DER GROOTE EENHEDEN (GEVECHTSHANDLEIDING) DEEL I.

Bij de samenstelling van de reglementen voor de verschillende wapens is uitgegaan van den door den Minister van Defensie, bij schrijven van 21 November 1931, IIe Afd. B. No. 3, kenbaar gemaakten wensch, „dat de commandanten der kleine eenheden uit het gevechtsvoorschrift van hun wapen duidelijk en volledig kunnen putten, hetgeen zij moeten weten omtrent het kader, waarin het onderdeel onder hun bevel moet optreden en op welke wijze dit optreden wordt bevorderd door den steun aan andere wapens te ontleenen, zoodat de samenwerking tusschen de verschillende wapens ook in dit opzicht kan worden verzekerd”.

Mitsdien beperken de nieuwe wapen-reglementen zich niet tot het gevecht van elk wapen in engeren zin, doch verschaffen zij den gebruiker een algemeen inzicht in het optreden der verbonden wapens. Als gevolg hiervan kon de nieuwe „Gevechtshandleiding” zuiver een handleiding voor het gevecht der groote eenheden worden, waarin geen bijzonderheden omtrent het gevecht van kleine eenheden op haar plaats zijn.

Om deze reden en voorts omdat het noodzakelijk was verschillende onderwerpen uitvoeriger, dan wel op een andere wijze, te behandelen, in verschillende bepalingen wijzigingen aan te brengen en aan de handleiding de behandeling van eenige onderwerpen toe te voegen, moest worden overgegaan tot het bewerken van een geheel nieuwe handleiding, welke — in overeenstemming met haar bestemming — is genaamd: „*Handleiding voor het gevecht der groote eenheden*”, kortweg „*Gevechtshandleiding*”.

In het belang van een goede bevelvoering zijn in den tekst een aantal schema's van bevelen, uit te geven door divisiegroeps-, divisie-, marschgroeps- en legeringsgroepscommandanten opgenomen.

De algemeene indeeling van de nieuwe handleiding verschilt slechts weinig met die van de oude. Deel I, dat thans is verschenen, bevat:

- Inleiding.
- Hoofdstuk I (Bevelvoering).
- Hoofdstuk II (Troepen en treinen).
- Hoofdstuk III (Troepenvervoeren, marschen en legering).
- Hoofdstuk IV (Inlichtingsdienst).
- Hoofdstuk V (Veiligheidsdienst).
- Hoofdstuk VI (Het gevecht).
 - A. Algemeen.
 - B. De verdediging.
 - C. De terugtocht uit een stelling.
 - D. Het vertragend gevecht.

Hieronder worden enkele van de belangrijkste aanvullingen en wijzigingen vermeld.

Hoofdstuk I.

In het bijzonder is er de aandacht op gevestigd, dat de commandant van een groote eenheid tot voornaamste taak heeft het *ontwerpen, voorbereiden en leiden der operatiën*. De handleiding bevat hieromtrent verschillende aanwijzingen voor de genoemde commandanten.

Het opnemen van eenige bepalingen en aanwijzingen met betrekking tot den *inhoud van een besluit* werd gewenscht geoordeeld.

Hoofdstuk II.

Van de verschillende wapens zijn de bijzondere eigenschappen en de taak naar voren gebracht. Vooral het gestelde onder „*artillerie*” heeft belangrijke wijzigingen ondergaan. Men treft daarin thans aan een overzicht van de taak der artillerie in de verdediging, vóór den aanval en gedurende den aanval; een opsomming van de tactische benamingen der verschillende vuren; alsmede een verklaring van de begrippen „rechtstreeks steunen” en „beschermen”. Alle technisch-artilleristische benamingen van verschillende vuren zijn, evenals het overzicht van de verschillende vuurmondsoorten, uit de handleiding weggelaten, omdat een en ander geen tactische beteekenis heeft en in een tactisch voorschrift slechts aanleiding kan geven tot begripsverwarring.

Omtrent *vechtwagens en pantserwagens* stelt de handleiding duidelijk in het licht, wat van deze strijdmiddelen is te verwachten (gemotoriseerde gepantserde eenheden).

In de uitvoering van den *gevechtsvliegdiens*t werden belangrijke wijzigingen aangebracht, in het bijzonder voor zooveel die dienst beoogt: het verschaffen van de noodige veiligheid aan de vliegtuigen van den luchtverkenning- en waarnemingsdienst en van den bombardeervliegdiens, teneinde dezen het uitvoeren van hun taak mogelijk te maken. De handleiding vermeldt, dat deze veiligheid kan worden verschaft door:

- een gezamenlijke actie van eenheden van den gevechtsvliegdiens, waarbij deze de vijandelijke luchtstrijdkrachten aanvallen en waardoor tijdelijk en plaatselijk het overwicht in de lucht kan worden verkregen;
- en
- het afzonderlijk begeleiden van elk der hierboven bedoelde vliegtuigen, teneinde hen, desgevorderd, met mitrailleurvuur te beschermen tegen aanvallen van vijandelijke luchtstrijdkrachten.

Vervolgens geeft de handleiding aan, wanneer toepassing van de eerste en wanneer toepassing van de tweede methode aanbeveling verdient.

Een onderdeel „*Luchtdoelbestrijdingsmiddelen*” is toegevoegd.

Hoofdstuk III.

Hoofdstuk III begint met „*Troepenvervoeren*”, waarin de voordeelen en de bezwaren van vervoer per spoor, met auto's en te water zijn opgenoemd en waarin de comman-

danten van groote eenheden aanwijzingen vinden, welke bij het vervoer van troepen op groote schaal in acht moeten worden genomen.

Onder „*Marschen*” en „*Legering*” is onderscheid gemaakt tusschen marschen (legering) op grooten afstand van den vijand, achter een door eigen troepen gevormd front en op korten afstand van den vijand. Een onderscheid tusschen marschen (legering) binnen 's vijands bereik en buiten 's vijands bereik, heeft in een modernen oorlog, waarbij de legers over machtige luchtstrijdkrachten en over gemotoriseerde gepantserde eenheden beschikken, welke op grooten afstand van de hoofdmacht kunnen optreden, geen zin meer.

Hoofdstuk IV.

Van den inlichtingsdienst is in de Gevechtshandleiding alleen de *verkenning* behandeld. Ten aanzien van den uitkijkdienst, den luisterdienst en den kondschapsdienst kon naar het Voorschrift Velddienst worden verwezen.

Onder „*Strategische verkenning*” en „*Tactische verkenning*” zijn schema's voor bevelen aan luchtstrijdkrachten en aan lichte troepen opgenomen.

De gevechtsverkenning is — zijnde een onderdeel van de tactische verkenning — vervallen.

In het bijzonder wordt er de aandacht op gevestigd, dat in dit hoofdstuk zijn vermeld de omstandigheden, welke den D.G.C. er toe kunnen leiden de Verk.A. te versterken, door daaraan de E.W.'s geheel of ten deele toe te voegen, alsmede die, welke den D.G.C. er toe kunnen leiden de E.W.'s te versterken met onderdeelen van de Verk.A.

Hoofdstuk V.

Het hoofdstuk Veiligheidsdienst is verdeeld in 4 deelen:

- A. Algemeen.
- B. Beveiliging van marcheerende troepen.
- C. Beveiliging van legerende troepen.
- D. Beveiliging van troepen, welke een verdedigingsstelling hebben bezet.

Onder „*Algemeen*” worden behandeld het doel van den veiligheidsdienst en de midelen, welke tot dat doel leiden. Ook de strategische beveiliging wordt naar voren gebracht.

Met betrekking tot de *beveiliging van marcheerende troepen* bepaalt de handleiding, welke commandanten met het uitzenden van een voorhoede, een achterhoede, en een flankdekking zijn belast en welken invloed de A.B., een D.G.C., een D.C. en een marschgroepscommandant op het optreden van deze veiligheidsorganen behooren uit te oefenen. Het eigenlijke optreden van de veiligheidsorganen blijft overigens in de Gevechtshandleiding buiten beschouwing; het is uitvoerig behandeld in het nieuwe Voorschrift Velddienst. Echter zijn in de Gevechtshandleiding wel opgenomen schema's voor een bevel voor den voorhoedecommandant, den achterhoedecommandant en den commandant van een flankdekking.

Ten aanzien van de *beveiliging van legerende troepen* wordt opgemerkt, dat ook dit hoofdstuk zich in hoofdzaak kon beperken tot het geven van bepalingen betreffende het aanwijzen van de commandanten, die met het uitzetten van voorposten zijn belast en met het afbakenen van den invloed van den A.B., een D.G.C., een D.C. en een commandant van een legeringsgroep op het optreden van de voorposten, zoowel wat betreft voorposten, die uitsluitend tot taak hebben het afsluiten van de naderingswegen en het onmiddellijk daaraan grenzende terrein, als voorposten, die het geheele terrein stelselmatig voor den vijand hebben af te sluiten. Nieuw is, dat in laatstgenoemd geval de A.B. moet aanduiden het beloop van de stelling, waarin hij voornemens is met de hoofdmacht weerstand te bieden, indien de vijand krachtig opdringt. Schema's van bevelen voor den voorpostencommandant besluiten dit hoofdstuk.

In de oude Gevechtshandleiding waren — verspreid over tal van plaatsen — bepalingen opgenomen omtrent het optreden van *stellingvoorposten*. Het mag als een groote verbetering worden beschouwd, dat in de nieuwe handleiding bij elkaar alleen datgene is vermeld, waarmede de commandant van een groote eenheid bemoeienis heeft. Aangezien weerstandbiedende voorposten door de regiments(vak-)commandanten worden uitgezet en waarschuwend voorposten onder de bataljonscommandanten ressorteeren en voorts het optreden van stellingvoorposten uitvoerig in het Voorschrift Velddienst is behandeld, kon de Gevechtshandleiding, zijnde een handleiding voor commandanten van groote eenheden, in dit opzicht worden bekort.

Hoofdstuk VI.

Het hoofdstuk „Het gevecht” heeft — hoewel de beginselen, waarop de verdediging, de terugtocht en het verdragend gevecht berusten dezelfde bleven — vele wijzigingen

ondergaan, terwijl op tal van zaken uitvoeriger is ingegaan, niet alleen ter wille van de duidelijkheid, doch ook om verschil van opvatting te voorkomen.

De verdediging.

Na het verschijnen van I.R.II. A, hetwelk uit den aard der zaak gebaseerd was op de denkbeelden, die ook den grondslag voor de nieuwe Gevechtshandleiding vormden, behoeft op het invoeren van het begrip „*stoplijn*” en op het weder invoeren van het begrip „*stormvuur*” niet nader te worden ingegaan.

Meer aandacht, dan tot nog toe het geval was, is besteed aan den gang van zaken bij het bezetten van een stelling. „Voorloopige bevelen” worden niet meer erkend. Nemen ondercommandanten aan de verkenning van de stelling deel, dan ontvangen zij van hun chef in voorkomend geval een *verkenningsbevel*.

De schema's van de algemeene verdedigingsbevelen, uit te geven door een D.G.C. en een D.C. zijn — in het bijzonder voor wat de artillerieparagraaf betreft — tot in bijzonderheden uitgewerkt. Zulks werd noodig geacht om duidelijk te doen uitkomen, op welke wijze de commandant van een groote eenheid het tactisch gebruik van de onder zijn bevelen gestelde artillerie in bevelsvorm vastlegt en zijn invloed op de voor te bereiden vuren doet gelden. In den tekst is een en ander uitvoerig toegelicht.

Voorts treft men bepalingen aan omtrent het tijdelijk *voortschuiven van artillerie*, een bij uitstek delicate kwestie, waaromtrent nadere aanwijzingen voor den D.G.C. en den D.C. in de handleiding niet mochten ontbreken.

Naar mag worden verwacht is thans de veel omstreden vraag waar het *tegenvoorbereidingsvuur* moet liggen, hetzij voor de voorpostenstrook, voor de hoofdweerstandstrook, dan wel voor beide strooken, afdoende beantwoord. Tevens treft men in de handleiding aan op welke wijze en over welke diepte dit vuur moet worden afgegeven.

In een afzonderlijk punt is de *vuuropening* door de artillerie behandeld. Duidelijk blijkt nu op wiens last verschillende, met name genoemde, vuren moeten worden geopend en aan wiens bevel — bij het ontvangen van meer dan één vuuropdracht — gevolg moet worden gegeven. Hopenlijk behooren nu de vele moeilijkheden, welke zich vooral voordeden bij het geven van vuuropdrachten aan de artillerie, aangewezen voor rechtstreekschen steun, tot het verleden.

Een groote verbetering mag het worden geacht, dat de Gevechtshandleiding thans duidelijk de positie van den D.G.A.C. en van den D.A.C., zoowel tegenover den D.G.C. en den D.C. als tegenover elkaar, schildert en de taak van die artilleriecommandanten vastlegt. Ook de inhoud van „*artilleriebevelen*” kwam daarbij vanzelf ter sprake.

Aan het totstandkomen van de artillerievuurplannen is bijzondere aandacht gewijd.

Op grond van de oorlogservaring huldigt de Gevechtshandleiding het standpunt, dat — indien althans bij een divisie drie afdelingen artillerie voor rechtstreekschen steun beschikbaar zijn — het in den regel aanbeveling verdient de drie regimenten infanterie van de divisie naast elkaar in de hoofdweerstandstrook te plaatsen, waardoor de verdediging in die diepte beter is verzekerd en de commandovoering benevens de aflossing in elk regiment worden vereenvoudigd. Zulks is in overeenstemming met het gestelde in I.R.II A, waarin wordt bepaald, dat in een regimentsvak de drie bataljons bij voorkeur naast elkaar worden geplaatst. Opgemerkt moge worden, dat — waar de oorlogservaring heeft geleerd, dat aan een divisie een vak ter breedte van 3—4 km kan worden toevertrouwd — een indeeling in twee of in drie vakken onafhankelijk is van de dichtheid van de bezetting van de hoofdweerstandstrook en van de voorpostenstrook.

Uit den aard der zaak worden echter bij een indeeling in drieën de regiments-(bataljons-) vakken smaller dan bij een indeeling in tweeën.

Een afzonderlijk hoofdstuk behandelt de *verdediging van de stelling*, waarbij onderscheid is gemaakt tusschen de verdediging van een hoofdweerstandstrook, beveiligd door weerstandbiedende en die van een hoofdweerstandstrook, beveiligd door waarschuwendende voorposten. In die gevallen wordt de verdediging niet op dezelfde wijze gevoerd; daarom werd het — ter wille van het overzicht — noodig geoordeeld deze gevallen voortdurend van elkander gescheiden te houden. Meer dan tot nog toe het geval was is aandacht besteed aan de verdediging van het inwendige van de hoofdweerstandstrook, in het bijzonder voor wat betreft het afgeven van afsluitingsvuren in die strook.

Een nieuw hoofdstuk „*De aflossing*” is aan de handleiding toegevoegd.

De terugtocht uit een stelling.

Dit hoofdstuk is op soortgelijke wijze opgebouwd als het hoofdstuk „*De verdediging*”. Dientengevolge geeft het schema's voor bevelen, uit te geven door een D.G.C. en een D.C.; daarna volgt een verklaring van hetgeen in die schema's is behandeld. Onderscheid

wordt gemaakt tusschen een terugtocht bij duisternis en een terugtocht bij dag; de maatregelen tot het dekken van de terugtrekkende troepen en die tot het misleiden van den vijand zijn daarbij van elkander gescheiden gehouden.

De handleiding bepaalt — in afwijking van de oude Gevechtshandleiding — dat bij een terugtocht uit een stelling per divisie een achterhoede wordt gevormd en dat de sterkte van het achter te laten scherm volgens bepaalde regelen wordt vastgesteld door de commandanten van de voorbataljons.

Het verdragend gevecht.

De oude benaming: „vooraf beraamde terugtochtsgevechten met het oog op het verkrijgen van tijdwinst” kon tot allerlei misvattingen aanleiding geven. De nieuwe benaming geeft beter weer, dat het karakter van de hier bedoelde gevechten is om, onder sparing van de eigen strijdkrachten, 's vijands opmarsch te *vertragen*, waarbij tevens 's vijands gevechtskracht zooveel mogelijk moet worden verzwakt.

Het verdragend gevecht kan zoowel aanvallend als verdedigend worden gevoerd. Het aanvallend optreden geschiedt, indien bij uitzondering de omstandigheden daarvoor gunstig zijn, overeenkomstig de beginselen van het aanvallend gevecht, welke in het 2e deel van de handleiding worden behandeld. In het 1e deel wordt het verdedigend optreden nader uitgewerkt. Zulks is op veel uitvoeriger wijze geschied dan in de oude gevechtshandleiding. Aandacht is o.m. besteed aan

- de eischen, waaraan elk der in te nemen stellingen moet voldoen;
- den onderlingen afstand tusschen de stellingen;
- het bepalen van het oogenblik, waarop uit de voorste stelling naar een meer achterwaarts gelegen stelling moet worden teruggegaan;
- het leiden van het gevecht door den A.B., een D.G.C. en een D.C.;
- de wijze, waarop de stellingen moeten worden bezet en verdedigd.

In afwijking met de oude Gevechtshandleiding is bepaald, dat een divisiegroep het verdragend gevecht in beginsel voert met de divisien naast elkaar. Deze wijziging werd, met het oog op de gevechtsvoering in de diepte en op breede fronten en met het oog op de regeling van den aan- en afvoer, noodzakelijk geacht.

NIEUWE UITGAVEN

Onze Landverdediging, geschreven door H. ZEEMAN, generaal-majoor b.d. en Mr. C. W. DE VRIES, hoogleeraar aan de Nederl. Handelshoogeschool, Alphen aan den Rijn, N. SAMSOM N.V., 1935. Prijs f 1,75, bij 10 ex. of meer f 1,60 per ex.

Het moet een goede gedachte van de N.V. SAMSOM worden genoemd een tweetal deskundigen uit te noodigen een boekje samen te stellen, waarin de taak en inrichting van onze weermacht hier te lande en overzee op beknopte en populaire wijze wordt uiteengezet. Niet alleen is een dergelijk handboekje van nut voor den militair, in het bijzonder voor den reserve-officier, doch bovenal voorziet het in een behoefte van den belangstellenden burger en kan het medewerken het ontstellend gemis aan kennis omtrent militaire zaken, dat men dikwijls bij ontwikkelde Nederlanders aantreft, te doen verminderen.

Het was voor de Samenstellers niet eenvoudig de zeer uitgebreide en soms min of meer droge stof tot een leesbaar, overzichtelijk geheel te rangschikken en wij meenen, dat zij daarin voortreffelijk zijn geslaagd. Dit beteekent niet, dat wij geen critiek hebben, welke wij — hopende, dat een tweede druk eenmaal noodig zal zijn — ter overweging aanbieden.

In de eerste plaats betreuren wij het, dat Schr's aan het boekje een ietwat tweeslachtig karakter hebben gegeven, door tusschen de over het algemeen objectief gehouden mededeelingen subjectieve meeningen te vlechten, die door den argeloozen leek niet als zoodanig kunnen worden onderkend. Zoo bijv. die omtrent de verbetering verbonden aan opheffing van de winterploeg, omtrent de mogelijkheid om in den korten opleidingstijd „alleszins behoorlijke resultaten te verkrijgen” (vergelijk hiermede de mededeeling van Maarschalk PÉTAIN omtrent „l'insuffisance de l'instruction” bij een diensttijd van één jaar, welke hij acht „trop restreint pour que l'homme arrive à acquérir des réflexes durables”¹⁾) omtrent de regeling betreffende het Vooroefeningsinstituut „waarbij de bezwaren

¹⁾ „Revue des deux Mondes”, 1 Maart 1935.